

LAUSUNTO

Asia: VNS 9/2024 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko

Teema: Puolustusteollisuuden kehittäminen Suomessa ja EU:n alueella

Sako Oy kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto ja saapua kuultavaksi asiassa VNS 9/2024 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko, teemana Puolustusteollisuuden kehittäminen Suomessa ja EU:n alueella.

Puolustusselonteossa oli monia hyviä toimenpide-ehdotuksia ja Sako Oy:n haluaa antaa lausuntoon muutamia lisäyksiä:

- Vientivalvonnan yhdenmukaisuus muiden Euroopan maiden kanssa on tärkeää, näin mahdollistetaan eri maissa toimivien yritysten yhteiset kokonaisuudet Euroopan ulkopuolelle. Avoimuutta rajoitusten tulevista muuttuvista linjauksista toivotaan, jotta yritysten turhaa työtä voidaan välttää kauppojen valmistelussa.

- Huoltovarmuuden parantamisessa tärkeää on varmistaa suorituskykyä kertaluonteisten koeostojen sijaan sekä mahdollistaa suorituskyvyn jatkuva ylläpito vähintään vuotuisilla tilauksilla. Kyvykkyyksille, joille ei ole siviilimarkkinaa, rajoitetusti myös tuki investoinneille voi olla tarpeen. Investointien mahdollistamisessa kuitenkin pitkät, useamman vuoden kestävät sitoumukset tilauksille ovat avainasemassa.

- Innovaatiotoiminnan ja yritysyhteistyön parantamisessa tulisi luoda Puolustushallintoon organisaation osa, joka voi käyttää aikaa ja resursseja uusien tuotteiden määrittelyyn yritysten kanssa. Samoin olisi hyvä eriyttää osto- ja tuotekehitystoiminnot, joka mahdollistaisi nopeamman pääsyn sopimusasteelle ja toimituksiin yleisestä kehittelyvaiheesta, jossa kumpikaan osapuoli ei varsinaisesti vielä sitoudu mihinkään.

- Viimeisenä kohtana jonka näemme parannuskohteena, on sopivien juridisten hankintaväylien löytäminen liittyen tuotekehitykseen tai huoltovarmuuteen vs. kilpailuoikeus. Silloin kun kyseessä on pieni kokeiluluontoinen uuden tuotteen kauppa tai pienen vuotuisen volyymin tilaaminen jonkin kriittisen kyvykkyyden ylläpitämiseksi, täysimittainen julkinen kilpailutus on usein hidas ja kankea tapa edetä asiassa ja hidastaa innovointityötä merkittävästi.

Riihimäellä, 22.4.2025

Sako Oy

Juha Alhonoja
Toimitusjohtaja